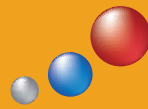

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОКВИР

ЗА ПРОЦЕНУ КАПАЦИТЕТА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА
ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА НА ДАЉИНУ У СЛУЧАЈУ
КАДА ЈЕ ОБУСТАВЉЕН НЕПОСРЕДНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА

ЈУЛ 2020.

Оквир за процену капацитета основних и средњих школа за организовање образовања на даљину у случају када је обустављен непосредни рад са ученицима креиран је са циљем да буде полазна тачка за дефинисање стандарда квалитета рада образовних установа у случају када је обустављен непосредни рад са ученицима, за креирање индикатора за праћење и евалуацију рада школа, као и за израду препорука за образовне политике.

Документ посматра школу као целину. У односу на ту позицију, он описује пожељне праксе кључних актера у датој ситуацији. Он представља основу за самопроцену капацитета установа и њихово развојно планирање. Документ интегрише *Оквир дигиталних компетенција – Наставник за дигитално доба 2019*, у коме су наведене и дефинисане вештине, циљеви и очекивани исходи који чине корпус дигиталних компетенција наставничке професије.

Кроз свеобухватни приступ, *Оквир* настоји да допринесе усмеравању напора школа да изграде капацитете који ће обезбедити остваривање предвиђених исхода образовања на ефикасан и за породице ученика адекватан начин.

У овом документу термин:

- **образовање на даљину у случају када је обустављен непосредни рад са ученицима** означава формални образовни процес организован путем различитих медија током кога наставник и ученик не деле исти физички простор;
- **онлајн настава и учење** означава вид образовања који је искључиво реализован посредством дигиталних технологија и интернета;
- **дигитални уређај** означава рачунар, лаптоп, таблет или паметни мобилни телефон;
- **систем за управљање учењем** означава специјализовани софтвер који се користи за планирање¹ и реализацију активног наставног процеса у онлајн окружењу, у коме је обезбеђена интеракција свих актера, као и услови за процену ученичких постигнућа.

Ниво школе у целини

Школа поседује систем за управљање учењем који користе сви наставници и ученици.

У школи постоји лице које пружа техничку подршку у случају проблема са реализацијом онлајн образовања на даљину и администрира школски систем за управљање учењем.

Школа обезбеђује заштиту података наставника и ученика.

Школа има на располагању довољан број дигиталних уређаја које ученици без приступа рачунару могу да позајме током обуставе непосредног рада.

¹ Процес планирања наставе у оквиру система за управљање учењем, између осталог, подразумева креирање дигиталних наставних садржаја, додавање отворених образовних ресурса, осмишљавање активности учења (задаци, радионице, форуми) које предвиђају пружање повратне информације, подстицање вршњачког учења и обезбеђују формативну и сумативну процена ученичких постигнућа.

Школа има израђен недељни план активности прилагођен узрасним карактеристикама ученика, креиран на основу *Посебног програма наставе и учења* који израђује Завод за унапређивање образовања и васпитања.

Недељни план активности укључује: процену временског оптерећења ученика по предметима, учесталост синхроне комуникације са наставницима и распоред провера знања.

Школа доставља недељни план активности ученицима крајем текуће недеље.

У школи се преиспитује успешност процеса образовања на даљину и уводе корективне мере у временским интервалима који зависе од индивидуалних потреба и компетенција наставника, као и од времена трајања наставе на даљину (нпр. једном у две недеље).

Школа сарађује са јединицама локалне самоуправе, кризним штабовима и центрима за социјални рад.

Руководиоци у школи

Руководиоци у школи подстичу наставнике да размењују искуства о примени дигиталних технологија у настави у временским интервалима који зависе од индивидуалних потреба и компетенција наставника, као и од времена трајања наставе на даљину (нпр. на сваких десет дана).

Руководиоци у школи пружају подршку наставницима за реализацију образовања на даљину.

Руководиоци у школи орагнизују онлајн састанке са члановима колектива (наставничко веће, разредна већа) и саветом родитеља.

Руководиоци у школи прате реализацију образовања на даљину и извештавају надлежну школску управу.

Наставници

Наставници имају приступ дигиталним уређајима за реализације онлајн наставе.

Наставници имају приступ интернету.

Наставници обавештавају своје ученике о правилима и каналима за синхрону комуникацију.

Наставници поседују средњи или висок ниво дигиталних компетенција према *Оквиру дигиталних компетенција – Наставник за дигитално доба 2019*.

Наставници примењују дигиталне технологије за подстицање сарадње међу ученицима.

Наставници подстичу ученике на примену дигиталних технологија у међупредметним пројектима.

Наставници креирају активности у дигиталном окружењу које, код ученика, подстичу развој саморегулације у учењу.

Наставници употребљавају дигиталне технологије како би омогућили ученицима да практикују вршњачку процену и пружање садржајне повратне информације.

Наставници примењују дигиталне технологије како би омогућили ученицима да промишљају о сопственом учењу (е-портфолио ученика).

Наставници организују онлајн родитељске састанке.

Наставници организују онлајн час одељењске заједнице.

Наставници поседују основна знања потребна за психо-социјалну подршку ученицима у кризним ситуацијама.

Ученици

Ученици прате наставу коју организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја (телевизија и интернет портали).

Ученици су укључени у онлајн наставу и активно уче у оквиру школског система за управљање учењем.

Ученици имају приступ дигиталном уређају.

Ученици имају приступ интернету.

За ученике који немају приступ дигиталном уређају и интернету, обезбеђени су материјали за проверу знања у папирној форми и повратна информација наставника.

Ученицима из осетљивих група обезбеђена је додатна подршка за укључивање у образовање на даљину.

Оквир је краиран у складу са чланом 46а ставови 1, 2 и 6 Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019 и 27/2018 - др. закон), чланом 38а. став 7. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019 и 27/2018 – др. закон) и члан 27 Закона о средњем образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/2020).

Текст оквира уобличен је кроз национални и регионални консултативни процес.